



## ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25  
22 100 Mariehamn  
Tel.nr. (018) 25000 växel (018) 25127 direkt  
Fax.nr. (018) 16595 Hemsida [www.mpn.aland.fi](http://www.mpn.aland.fi)

## MILJÖTILLSTÅND

### Datum

31.10.2002

### Ärendenummer

MPN-01-27

### Sökanden

Trafikavdelningen, Ålands landskapsstyrelse  
Pb 1060  
22111 Mariehamn

### Ärende

Ansökan om miljötillstånd för kaj, muddring och deponering av sediment i Möckelö hamn.

Ansökan har anhängiggjorts vid miljöprövningsnämnden den 26.03.2001 och kompletterats 22.05.2001, 09.07.2001 och 14.01.2002.

### Verksamhet och dess placering

Ansökan avser tillstånd att muddra totalt 3600 m<sup>3</sup> massor för utbyggnad av Möckelö hamn vid fastigheten Verkstadstomten 1:5 i Jomala kommun och dumpa muddringsmassorna utanför Marhällan. Delar av muddringsmassorna upptas och deponeras på land invid kajområdet. Sökanden har planerat att utföra arbetena före 15 oktober 2001.

### Grund för sökande av tillstånd

Ansökan anhängiggjordes hos miljöprövningsnämnden som tillstånd enligt vattenlagen och överfördes till ansökan om tillstånd enligt miljöskydds- och miljötillståndslagen den 09.07.2001 till följd av den senare lagens ikraftträdande.

Grunden för sökande av miljötillstånd är därmed 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), då tillstånd behövs enligt landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd bilaga 1 punkt 1e, 6 kap. 17 § vattenlagen för landskapet Åland (61/1996), 28b § landskapslagen om renhållning (3/1981) samt 10 § landskapsförordningen om deponering av avfall.

## Tillstånd och avtal rörande verksamheten samt områdets planläggningssituation

### Tidigare tillstånd och villkor

Området kring Möckelö hamn har en byggnadsplan från den 13.09.2002 och har till största delen fastställts som ett kvartersområde för lagerbyggnader och byggnader för icke-miljöförstörande industri i Jomala kommun.

Anläggande av kaj och muddringsarbetet kräver inte andra tillstånd för utförandet.

Muddringar som utförts tidigare på vattenområdet har skett enligt då gällande praxis.

### Sökandes rätt till de erforderliga områdena

Markområdet för den planerade hamnen är Verkstadtomten 1:5 som ägs av landskapet och ligger i omedelbar anslutning till det berörda vattenområdet 876:1 vilket tillhör Möckelö samfällighet.

## Platsen för verksamheten och miljöns tillstånd

### Områdets hydrologi, geologi och naturens tillstånd

Hela det befintliga hamnområdet har muddrats i olika skeden 1975-1980 och den ursprungliga strandlinjen följde en djupkurva från södra sidan om det planerade muddringsområdet fram till Carl Rundbergs hamnområde, se karta i bilaga 1. Enligt en grundundersökning utförd av Geokeskus Oy bestämdes jordarternas beskaffenhet i och tjockleken på de olika skikten. Längs yttre kajlinjen ligger den muddrade havsbotten på –5,0 till –2,8 meters nivå. Närmare land ligger havsbotten på –0 till –0,9 meters nivå. På havsbotten som inte tidigare muddrats finns ett ca 0,5 m tjockt skikt av silt eller sand. Landytan är på en nivå +0 till +3,37 m och består av fyllnadsjord med en tjocklek av 1 till 3 m. Under lagret av fyllnadsjorden eller silt/sanden på land respektive havsbotten finns ett 1 till 4 meter tjockt lerskikt. Gränsen mellan skikten är ofta oskarp. Under lerskiktet finns det ett 4 till 6 meter tjockt skikt av stenig siltmorän som uppvisar varierande packningsgrad. På botten finns slutligen ett 10 till 20 meter tjockt skikt av mycket tät morän som innehåller några större stenar. Bergsytan finns på nivån –31 till –16 meter. Bredvid den befintliga närliggande kajen är bergytan brant sluttande från ca –30 till –10 meter.

### Bottensedimentet

Sökanden har anlitat konsultföretaget Jaakko Pöyry Infra för att ge ett utlåtande om bottensedimenten i Svibyviken. Två sedimentprov har tagits den 30.01.01 och analyserats för innehåll av Hg, Ag, Al, As, B, Ba, Ca, Cd, Co, Cr, Cu, Fe, K, Mg, Mn, Mo, Na, Ni, P, Pb, S, Sb, Sr, Ti, V, Zn, total-P, total-N, bensen, toluen, etylbensen, xylene, MTBE, TAME, TOC och andra kolväten samt mineralolja och PAH (polyaromatiska kolväte) föreningar. Provtagningsdjupet var endast 5 cm och vattendjupet var 4,0 m respektive 2,0 m vid provpunkterna. Det planerade muddringsdjupet är på 4,5 m. Konsulten konstaterade att kvicksilverhalten låg vid det föreslagna kriterievärdet för Hg i muddringsmassor vid jämförelse med Helcoms rekommendationer om kriteriemängder för högsta tillåtna halter i sediment som skall dumpas i havet, se bilaga 3. Blyhalten var i ett prov nära den lägre kriterienivån och vanadinhalten nära riktvärdet för klassificering som förorenad jord i Finland. Ett prov uppvisade även förhöjd halt av mineralolja men halten låg under lägsta riktvärdet för klassificering som förorenad jord. Halterna för total fosfor och total kväve uppmättes till en normal nivå. Konsulten rekommenderar att man inte placerar muddringsmassorna i havet utan att en mera omfattande utredning angående kvaliteten i massorna i hela det planerade muddringsområdet utförs. Man rekommenderar i allmänhet inte att muddringsmassor placeras i havet eller i grundvattenområden om halten av ett eller flera skadliga ämnen närmar sig riktvärdet för respektive ämne i jämförelse med de sammanställda kriterievärdena.

### Recipientens tillstånd och användbarhet

Vattenområdet och botten i Svibyviken har en hög belastning från hamnverksamhet med bl.a. kontinuerlig trafik av passagerarfärjor och en småbåtshamn med bränslestation för fritidsbåtar, blåstringsavfall från varvsverksamhet, avrinning från jordbruk, sothaltigt dagvatten från kraftverk samt stor åretrunt bosättning. Det vattenområde som man planerar att muddra ligger dessutom i den inre delen av viken där sedimentering av partiklar i vattenmassorna åtminstone tidvis är stor p.g.a. lägre vattenströmning. Man har dock inte utfört några mätningar på turbidation (omrörning) eller sedimentationshastigheter för resuspension (uppslamning) på området. Sedimentprov från närområdet tagna 1996-1999 har visat på allmänt förhöjda halter av kadmium, vanadin och bly samt även förekomsten av arsenik, kvicksilver, zink och koppar i förhöjda halter i vissa provpunkter från Svibyviken.

### Annan belastning på muddringsområdet

Diffus belastning kommer från nedfall av utsläpp till luften, från industri, biltrafik och annan förbränning i närregionerna. Uppvällning av näringsrikt bottenvatten från omrörning av båt- och färjtrafiken samt utsläpp från Mariehamn stads avloppsreningsverk bidrar till eutrofieringen av vattenområdet i Svibyviken.

### Dumpningsplatsen i havet

Sökanden anhåller om att få dumpa delar av muddringsmassorna sydväst om Marhällan i yttre skärgården mellan två farleder i Ålandshav, se bilaga 2. Dumpningsplatsen har tidigare använts till att placera muddringsmassor med tillstånd av landskapsstyrelsen bl.a. 252 Nfl/1996. Området är relativt öppet och har ett djup på ca 70 meter. Dumpningsplatsen består troligen av en havsgrop där botten är en s.k. ackumulationsbotten och består av tidigare dumpade bottensediment. Av muddringsmassorna kommer grövre ler- och bottenmaterial att sedimentera direkt vid dumpningsplatsen medan finare silt/sandmassor kommer att spridas över ett större område. Erodering i havsgropen kan ske långsamt under en längre tidsperiod beroende på hur mycket uppvällning i bottenvattnet som sker p.g.a. inkommande vatten från Skagerrak, vattenströmningar och väderförhållanden. För vattenområdet finns inte några utfärdade kvalitetsnormer.

### Deponering på land

Sökanden avser att uppta delar av muddringsmassorna på land. De massor som kan klassas som icke förorenade används vid utfyllnad kring kajområdet och den kajlinje som ska byggas. Övriga massor av lätt förorenat ytsediment tas upp och deponeras i en bassäng på området. Markområdet består troligen av ungefär samma jordartstyper som botten vid närområdet konstaterades innehålla vid bottenundersökningen d.v.s. ett tjockt skikt av lera med ett underliggande lager av stenig siltmorän av varierande packningsgrad varefter ca 20 till 30 meter ner till underliggande berg. En bassäng kan därmed omges av ett flera meter tjockt lager av naturliga geologiska barriärer. Verkliga mätningar av bassängens permeabilitet och mäktighet skall dock utföras innan deponin kan tas i bruk. Området har genom byggnadsplan fastställts som tomt för lagerbyggnader och byggnader för icke-miljöförstörande industri och används nu för upplagring av diverse markentreprenadsredskap, lager- och verkstadsbyggnader samt körvägar till en mindre befintlig kajplats. Som närliggande verksamheter finns bl.a. en panncentral, betongstation och bilbesiktningshall. Jomala kommun har dock planerat ett nytt bostadsområde på ett avstånd om ca 0,5 – 1 km nordväst om Verkstadstomten.

## **Verksamhetsbeskrivning**

### Utförande

Sökanden har för avsikt att anlägga en kaj vid området med ett muddringsdjup på ca 4,5 meter. Kajområdet kommer enligt dispositionsplan den 23.08.00, se bilaga 1, att muddras och massorna placeras på land eller i havet utgående från sedimentens föroreningshalt vilka baseras på undersökningsrapporten från Jaakko Pöyry Infra den 22.03.01. Ett ytskikt till ca 0,3 meters djup skopmuddras över hela det ca 2600 m<sup>2</sup> stora muddringsområdet. De ca 780 m<sup>3</sup> muddringsmassorna upptas och deponeras på land invid kajområdet. Upptagningen kommer att ske så att minsta möjliga vattenmängd följer med massorna upp på land. Ett område på ca 20 x 40 m och 1 m djupt urschaktas på land, enligt kompletterad ritning den 10.01.02, i vilken massorna deponeras, uttorkas och övertäcks när de stabiliserats tillräckligt.

Från hamnens planerade yttre kantlinje bortgrävs sedan muddringsmassor till en radie om max 5,0 m utåt från den inre kantlinjen och massorna upptas på land. Dessa massor utgör ca 950 m<sup>3</sup> och behandlas som vanliga icke förorenade fyllnadsmassor. Övriga muddringsmassor, ca 1870 m<sup>3</sup> kommer att lastas i sjösäker och lämplig pråm och därpå transporteras till dumpningsplatsen vid Marhällan.

#### Kajanläggning

På basen av utförd grundundersökning av botten beskaffenhet har konsulten rekommenderat att stålspontvägg och armerade betongpålar kan slås ned till siltmoränen, medan den djupare täta moränen inte kan penetreras lika lätt. Om sökanden dock behöver en stor bärförmåga bör man använda stålspontväggar som kan slås ända ner till bergytan.

#### Dumpning

De muddringsmassor som klassas som rena kommer att föras till anvisad dumpningsplats i havet sydväst om Marhällan, se bilaga 2.

### **Verksamhetens verkningar på miljön, naturen och människors hälsa**

#### Verkningar på naturen och naturskyddsvärden

Själva utförande av muddringsarbetet orsakar en kortvarig grumling i vattenområdet och frigjorda sediment kommer åter att sedimentera på botten kring muddringsplatsen. Beroende på kornstorleken på det uppslammade sedimentet kommer det att sprida sig olika långt i vattenområdet och störa växt- och organismsamhällena på botten. Effekterna på bottenfaunan från den här typen av störning är ännu inte vetenskapligt helt utredda men uppslamning av förorenat sediment ökar risken för upptag av partiklar i organismer och vidare spridning av miljögiftiga ämnen i ekosystemet. Uppslamningen vid muddringsverksamhet är dock temporär och bör inte öka påverkan på det berörda området i stor utsträckning eftersom det troligen redan har hög turbidation (uppslamning) p.g.a. omrörning från all båttrafik in i Svibyviken. Då även området kring muddringsplatsen har utsatts för liknande belastning består troligen ytsedimentet redan av lätt förorenande ämnen varvid uppslammat finkornigt och förorenat sediment inte i hög grad kan anses bidra till föroreningsgraden på den omgivande botten. Någon åtgärd för att förhindra sådan spridning under arbetsutförande krävs därför inte.

För att minska effekterna på miljön bör verksamheten utföras med beaktande av tidpunkten för genomförandet. Muddringsarbeten bör ske under hösten och vintern för att undvika den för fiskebeståndet viktiga fiskleksperioden under sommarhalvåret.

Andra verkningar som kommer av verksamheten är buller från maskiner vid anläggningsarbetets utförande. Men bullerpåverkan från anläggandet kan minimeras genom ett snabbt genomförande och inverkan på allmänna och enskilda intressen begränsas genom

att arbetet utförs under lämplig tidpunkt.

### Hälsorisker

Kvicksilver, bly, kadmium och koppar är de tungmetaller som utgör de ämnen som ger de allvarligaste hälsoriskerna i miljön. Nationella och internationella åtgärder har inneburit en minskad användning av dessa i industriella processer vilket bör ha lett till minskade halter i miljön. Trots detta så har kadmiumhalten i lever hos strömming i egentliga Östersjön uppvisat en stadig ökning med 5-8 % per år de senaste tjugo åren. För bly har dock förekomsten sett annorlunda ut då strömming fångad i Östersjön har minskade blyhalter i levern med 3-5 % årligen efter att tillsatsen av bly i bensin har upphört. Kvicksilverhalten i fisk är generellt starkt förhöjd och som en konsekvens av detta rekommenderas att gravida kvinnor inte bör äta abborre, gädda, lake, gös och ål från Östersjön.

## **Kontroll av verksamheten och dess verkningar**

### Kontroll och rapportering

Miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse övervakar miljötillstånden och skall underrättas om verksamhetens utförande efter färdigställandet av muddring och dumpningsarbetena så att verksamheten kan slutsynas. Om en stationär deponi anläggs ska ett särskilt övervakningsprogram upprättats enligt villkoren i det här beslutet och anläggningen slutsynas innan ibruktagandet.

### Åtgärder för förebyggande av olyckor

Verksamheten skall utföras med för ändamålet avsedda redskap, maskiner och fartyg för utförande av muddring och pålning så att minsta möjliga intrång och olägenhet för andra allmänna eller privata intressen åstadkoms.

## **Miljökonsekvensbedömning och miljöberättelse**

Miljökonsekvensbedömning behöver ej uppgöras i detta ärende. Den information och utredning som enligt 5 § landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut, finns i beslutstexten.

## **BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN**

### **Kungörelse**

Ansökan kungjordes under tiden 04.03.2002 - 25.03.2002 vid stadskansliet i Mariehamns, Jomala kommuns och Ålands landskapsstyrelsens anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs kännedom om ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

### **Yttranden**

#### Yttrande inlämnat av May Roos, inkom 07.03.2002

May Roos frågar om platsen för verksamhet och på vilket sätt ärendet berör henne.

## Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt utlåtande från Jomala kommun, Mariehamns Stad, samt miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse.

### Utlåtande från Jomala kommun, inkom 20.03.2002

Jomala kommun förordar ansökan. Som motivering till beslutet konstaterar man att det är nödvändigt att underlätta en fortsatt utveckling av kommunikationerna till och från Åland och att iordningställande av kajplatsen med muddringsarbeten är ett led i ett sådant arbete. Kommunstyrelsen finner att muddringsarbetena enligt ansökan kommer att utföras på ett sätt som tillgänglig kunskap och erfarenhet fodrar. Det är nödvändigt att tiden för dumpnings-arbetena väljs så att minsta miljöpåverkan åstadkoms och att vare sig muddringsmassorna deponeras i vatten eller på land så förutsätts detta sker under kontrollerade former.

### Utlåtande från miljövårdsnämnden i Mariehamns stad, inkom 02.04.2002

Miljövårdsnämnden i Mariehamns stad konstaterar att konsultföretaget Jaakko Pöyry Infra utfört analys av det aktuella området och att de rapporterat att flera ämnen i bottenmaterialet uppvisade halter som antingen låg kring riktvärdet eller nära den lägre kriterienivån för dessa ämnen. Konsulten konstaterar också att provtagningen var otillräcklig för mera omfattande slutsatser angående risken för föroreningspåverkan i samband med muddring. Konsulten rekommenderar därför inte att muddermassorna dumpas i havet innan en mera omfattande utredning avseende tillståndet inom hela muddringsområdet visar att så kan ske utan risk för omgivande vattenmiljö. Mariehamns stad föreslår att sökanden bör följa konsultföretagets rekommendationer och låta göra en mer detaljerad undersökning av bottenmaterialet. Innan en sådan undersökning har presenterats kan miljövårdsnämnden i Mariehamns stad inte tillstyrka sökandens begäran.

### Utlåtande från miljöbyrån, Ålands landskapsstyrelse, inkom 05.04.2002

Ålands landskapsstyrelse anser att de muddringsmassor som skall dumpas i havet bör undersökas för att säkerställa att dessa ej innehåller för miljön skadliga ämnen. Vidare anser landskapsstyrelsen att muddringen skall utföras under den årstid då påverkan på fiskebeståndet är minst, d.v.s. mellan den 1 oktober och den 1 april.

## Förklaring

Trafikavdelningen, Ålands landskapsstyrelse uppger i sin förklaring som inkom 19.04.2002 att det i detta skede inte finns något att anföra.

## Samrådsmöte

Den 17.10.2002 meddelade sökanden att Ålands landskapsstyrelse planerat det berörda markområdet vid Verkstadstomten 1:5 för byggande av en beredskapshall och att man önskar upprätta bassängen på annan plats på området. Sökanden kommer att söka den mest lämpade platsen för deponering av lätt förorenade sediment på området.

## ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMNDS AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar trafikavdelningen vid Ålands landskapsstyrelse miljötillstånd för att vid Verkstadstomten 1:5 i Jomala kommun bygga en kaj och utföra muddring i angivet vattenområde samt att uppta, deponera och dumpa muddringsmassorna enligt nedanstående omfattning och villkor.

Som stöd för avgörandet har miljöprövningsnämnden tillämpat 2, 11 och 24 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) och 6 kap. 4, 23 och 24 § vattenlagen för landskapet Åland (61/1996) samt 10 § landskapsförordningen om deponering av avfall (76/2001). Övriga paragrafer som tillämpas i beslutet ses under skild rubrik.

Trafikavdelningens miljötillstånd omfattar följande:

- a) Att få nyttjanderätt till erforderligt strand- och vattenområde för det till verksamheten tillhörande arbetena.
- b) Att utföra muddring av det erforderliga vattenområdet i anslutning till den planerade kajkanten, totalt ca 3600 m<sup>3</sup> enligt bilaga 1.
- c) Att skop- eller sugmuddra ca 800 m<sup>3</sup> av det översta 0,3-0,5 m tjocka sediment skikt som innehåller förorenande halter av metaller för deponering på området.
- d) Att uppta de totalt ca 900 m<sup>3</sup> icke förorenade massor som bl.a. är ytliga i en radie om max 5 meter utåt från kajlinjen för utfyllnad på land.
- e) Att dumpa de övriga ca 1900 m<sup>3</sup> muddringsmassorna sydväst om Marhällan på anvisad plats enligt karta i bilaga 3.
- f) Att upprätta deponi enligt klassen för deponi för farligt avfall och utföra stationär deponering av lätt metallförorenade massor, samt stabilisering, uttorkning och övertäckning.
- g) Att upprätthålla det ansvar som klassificering av marken, på området Verkstadstomten 1:5 till mindre känslig markanvändning med grundvattenskydd enligt naturvårdsverkets gränsvärden för halter i sådan mark ur publikationen ”Generella riktvärden för förorenad mark” Naturvårdsverkets rapport 4638 år 1996, innebär, se bilaga 4.
- h) Att tillståndsinnehavaren skall efterfölja stadgandena i miljöskydds- och miljötillståndslagen och annan berörd lagstiftning samt nedanstående villkor.

### Svar på preciserade bestämmelser och utlåtanden

Miljöprövningsnämnden bedömer att en miljökonsekvensbedömning inte behövs som underlag för detta beslut.

### Villkor

#### Åtgärdsförpliktelser

1. Verksamhetens vattenpåverkande arbeten såsom muddring får inte ske under perioden mellan den 1 april och 30 september.
2. Muddrings- och underhållsarbeten får utföras helgfria vardagar mellan klockan 07.00-22.00 samt helgfria lördagar mellan 07.00-20.00. Arbetet får dock pågå endast till 20.00 vardag före helg.

3. Muddringsmassorna ska separeras enligt halter. Mängden av förorenat sediment som upptas på land skall minst vara 800 m<sup>3</sup> muddermassor och måste vidare pågå till dess att alla föroreningshalter i muddermassorna understiger de lägre gränsvärdena d.v.s. kriterievärdena i bilaga 3. De övriga muddermassorna kan omhändertas i enlighet med verksamhetsbeskrivningen när dessa schaktmassor klassats som icke förorenade av övervakande myndighet, miljöbyrån i enlighet med villkor 19. Provtagning av föroreningshalterna ska utföras ändamålsenligt i samband med schaktningsarbetena genom mätning med fältmätare av uppsamlingsprov från upptagna muddermassor och analyseras enligt villkor 5.
4. Normativa mängder för provtagningsfrekvensen ska vara 1 per 200 m<sup>3</sup> men prover kan tas tätare eller glesare beroende av den aktuella situationen i samråd med övervakande myndighet, miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse. Verifiering av fältmätningarna ska göras med analyser i laboratorium av ca 10-20 % av proverna. För de massor som finns under det 50 centimeter djupa ytskiktet som först schaktats för deponering, omfattning enligt punkt c, ska minst 75 % (tre av fyra) av proverna understiga kriterievärdena i bilaga 3 för att muddermassorna ska anses som icke förorenade och hanteras enligt omfattningen i punkt d och e.
5. Alla provtagningar i verksamheten omfattar minst fastställande av halterna av vanadin, kvicksilver, bly, kadmium, krom, koppar, fosfor och kväve samt TS och glödrest för sediment. Analyserna ska utföras i ett av myndigheterna godkänt laboratorium, eller verifieras i laboratorium då fältmätningar utförs, med provtagningsmetoder som är ackrediterade eller enligt rådande praxis. Provtagningsresultaten ska tillställas miljöprövningsnämnden och miljöbyrån.

#### Deponi för muddringsmassor med föroreningar

6. På ansökt området, Verkstadstomten 1:5 får en slutförvaringsplats för lätt förorenade muddringsmassor anläggas. På deponin får endast de massor som uppkommer från den tillståndsgivna verksamheten uppbevaras. Deponin hänförs till klassen deponi för farligt avfall.
7. Deponeringen ska ske enligt landskapsförordningen om deponering av avfall (76/2001) i en för ändamålet utformad bassäng med underlag. En deponi av storleken 20 m x 40 m x 1 m med en geologisk barriär, naturlig eller artificiell, som skyddar mark, grundvatten och ytvatten med en permeabilitet  $\leq 1,0 \times 10^{-9}$  m/s som är  $\geq 5$  meter mäktig skall utformas och uppfylla samtliga krav enligt förordningen. Den färdiga bassängen ska synas av miljöbyrån vid landskapsstyrelsen innan förorenade muddringsmassor får läggas på området.
8. All lakvatten uppkomst vid muddring och deponering skall minimeras genom uppsamling eller utblandning med annat uppsugande material så att lakvattnet främst avgår genom evaporation (avdunstning till luft). En annan miljömässigt likvärdig lösning för lakvattenhantering kan användas vid behov om tillståndshavaren och tillsynsmyndigheten kommer överens om detta i enlighet med villkor 19.
9. Ytvatten och grundvatten ska förhindras från att tränga in i de deponerade massorna. Eventuellt förorenat vatten och lakvatten skall samlas in och eventuella metallföroreningar fastställas. För övrigt skall lakvattenkontroll ske enligt villkor 5 och 19.
10. Bassängen skall under bygg- och användningstiden utmärkas och eventuellt skyddas med omgivande stängsel för att förhindra att olyckor sker på deponiområdet.



11. Då deponerade massor stabiliserats tillräckligt för att sluttäckas skall de övertäckas med ett tätskikt med låg genomsläpplighet i enlighet med landskapsstyrelsens beslut S45 28/2002. Området kan övertäckas med ett ovenskikt som innebär hårdgjord yta för användning av deponiområdet som avställningsyta m m, t.ex. med för ändamålet godkänd tät asfaltbeläggning eller liknande som uppfyller ovanstående krav om tätskikt.

#### Dumpning i havet

12. Dumpningen av muddringsmassorna på angivet område i bilaga 2 får inte påverka farlederna eller trafiken i farlederna på området.
13. På platsen för dumpningen av muddermassorna och vid Möckelö hamnen skall nytt trallningsdjup fastställas efter att muddring utförts och vid behov meddelas till Sjöfartsverket och tillsynsmyndigheten.

#### Kontroll av verksamheten

14. Tillståndsinnehavaren skall meddela tillsynsmyndigheten, miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse om syn av Möckelö hamn, samt andra nämnda delar av arbetet, före och efter arbetsutförandet.
15. Avrinningsmängd och -riktning från deponiområdet ska fastställas och två grundvattenrör upprättas. Från grundvattenrörena och eventuellt uppsamlat lakvatten ska vattenprov analyseras enligt de i punkt 4 nämnda provtagningarna, först som utgångsläge och sedan på våren och på hösten under två års tid efter att massorna deponerats på området. Ytterligare två påföljande vårar skall uppföljas med provtagning enligt de i punkt 4 nämnda analyserna. Om det inte framkommer någon förhöjning av analysresultaten jämfört med utgångsläget kan uppföljningen avslutas. Provtagningsresultaten ska tillställas miljöprövningsnämnden och miljöbyrån.

#### Ansvar för verksamheten

16. För muddringsverksamheten och deponin ska en ansvarig kontaktperson utses och meddelas till övervakande myndighet, miljöbyrån. Den ansvariga personen har rapporteringsskyldighet till samma myndighet under hela verksamhetstiden.
17. Arbetena skall utföras med minsta möjliga påverkan på miljön och andra allmänna och enskilda intressen.
18. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för skada, men och annan förlust av förmån som möjligen förorsakas av företaget.
19. Om tillståndsinnehavaren och tillsynsmyndigheten inte uppnår enighet beträffande klassificeringar och eventuella ändringar i hanteringen av de lätt förorenade muddringsmassor som ska tas upp eller de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för kontrollen och skötseln av deponin, kan ärendet återföras till Ålands miljöprövningsnämnd för avgörande.

#### Nedläggning av verksamheten

20. Tillståndsinnehavaren skall söka tillstånd för upphörande av verksamhet ifall området tas ur bruk eller verksamheten väsentligt förändras i enlighet med gällande lagstiftning. Med befintlig klassificering av markområdet för mindre känslig

markanvändning med grundvattenskydd kan fastigheten användas endast för de i byggnadsplanen avsedda verksamheterna och i befintligt skick inte bebyggas med bostäder.

#### Tillståndets giltighet, verkställande och säkerhet

21. Detta tillstånd är i kraft tills vidare. Dock så att de arbetsmoment som berör muddringen i detta beslut skall utföras inom fem år efter att detta beslut vunnit laga kraft. Om särskilda skäl föreligger kan tiden för slutförandet förlängas på ansökan av tillståndsinnehavaren.

### **Beslutsmotivering**

#### Allmänna motiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även i övrigt beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Utlåtanden har beaktats vid tillståndets avgörande och nedan i motiveringen.

Miljöprövningsnämnden finner med beaktande av syftet i 1 kap. 1 § vattenlagen och förutsättningarna i 4 kap. 1 och 4 § vattenlagen, att anläggandet av kaj och tillhörande muddring samt upptagning, deponering och dumpning av muddermassor får utföras så att ändamålet med företaget och dess verksamhet nås med minsta skada och olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs. Nämnden anser att syftet enligt 1 kap. 1 § landskapsförordningen om deponering av avfall, att förebygga och minska de negativa effekterna deponering av avfall kan orsaka miljön och människors hälsa, uppfylls vid anläggande av deponi på berört område enligt villkoren i tillståndet.

Då miljötillståndet innehåller villkor för förebyggande av miljöförorening, vilka ges med stöd av 25 och 26 § i miljöskydds- och miljötillståndslagen, anser miljöprövningsnämnden att nyttan av att anlägga kaj med ett tillräckligt fartygsdjup är betydlig i förhållande till skada, men eller annan förlust av förmån som härav kan följa.

#### Specificerade motiveringar

Miljöprövningsnämnden bedömer att en miljökonsekvensbedömning inte behövs som underlag för beslut om upprättande av en begränsad deponi för omhändertagande av eget uppkommet farligt avfall då förläggning av deponin är möjligt i närområdet till muddringsutförandet. Placeringen av deponin på detta område är lämplig då det är ett planerat område för industriverksamhet och därmed förenligt med gällande byggnadsplan samt på tillräckligt avstånd från fast bosättning.

Då det inte finns några fastställda riktvärden för skadliga ämnen och föreningar i sediment har muddringsmassorna i det översta sedimentlagret bedömts genom jämförelse med de kriterievärden som lagts fram av HELCOM för muddringsmassor som ska placeras i havet, se bilaga 3. Den konsult som sökanden anlitat konstaterade att tidigare sedimentprover visat allmänt förhöjda halter av kadmium, vanadin och bly vid muddringsområdet i Svibyvikens samt även att arsenik, kvicksilver, zink och koppar varit förhöjda vid flera tidigare provtagningspunkter i närområdet. På basen av de två prover som analyserades vid den planerade kajplatsen rekommenderade konsulten att muddringsmassorna inte placeras i havet. Miljöprövningsnämnden konstaterar att eftersom det i dessa två prover observerats förhöjda halter av ämnena kvicksilver, bly och vanadin och miljöbelastningen är känd på det aktuella området bedöms det översta sedimentlagret som helhet lätt förorenat och skall

därför deponeras under kontrollerade former på land i enlighet med landskapsförordningen om deponering av avfall (76/2001).

Verksamheten såsom muddring och dumpning av övriga icke förorenade muddringsmassor får utföras enligt beslutet så att vattenföretaget nås med minsta skada och olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget och verksamheten omöjliggörs, då dessa inte medför andra negativa effekter på människor och miljön än en kortvarig grumlig av berört vattenområde vid dumpningsplatsen.

Med ovanstående motiveringar finner miljöprövningsnämnden grund för beviljande av miljötillstånd för att anlägga av en kaj på Verkstadstomten 1:5 i Möckelö hamn och att utföra muddring på samfällt vattenområde i anslutning till kajen samt att deponera på området, uppta på land samt dumpa muddringsmassorna sydväst om Marhällan.

### **Tillämpade lagrum**

Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) 2, 4, 5, 8, 11, 19, 22 -26 §§, 28 §.  
Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 1 kap. 1 §, 3 kap. 4 -6 §§, 4 kap. 1, 4 -8 §§, 9 §, 5 kap. 2 §, 6 kap. 4, 17, 20, 28 -29 §§.

Landskapsförordning om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001), bilaga 1 punkt 1e.

Landskapsförordningen om deponering av avfall (76/2001) 5 §, 8 – 10 §§, 12 – 13 §§, 16, 19, 21, 22 – 28 §§.

Landskapsförordningen om renhållning (3/1981) 28b §.

Landskapslag om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000) 5 §.

### **Avgift**

För detta tillståndsbeslut tas en avgift ut på 134,55 euro.

### **Kungörelse av beslut**

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Jomala kommuns, Mariehamns stad och Ålands landskapsstyrelsens anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet och på landskapsstyrelsens registratorskontor. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida [www.mpn.aland.fi](http://www.mpn.aland.fi). Alla kända sakägare delges kännedom om beslutet per brev. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

### **Bilagor**

1. Karta över kaj- och muddringsområdet.
2. Karta över tillåten dumpningsplats vid Marhällan.
3. Tabell på kriterievärden för muddermassor som dumpas i havet, Helcom 1992.
4. Tabell 3 över generella riktvärden för riktvärden på halter av ämnen i förorenad mark, Naturvårdsverket 1996.
5. Besvärsanvisning.

Sigurd Lindvall  
Ordförande

Erica Sjöström  
Miljöhandläggare